

Grannskapseffekter - när uppstår de och hur länge varar de?

Presentation vid *Mötesplats Social Hållbarhet*, 17 september 2018

Lina Hedman, Fil Dr
Institutet för Bostads- och Urbanforskning (IBF)
Uppsala universitet

Finns grannskapseffekter?

- JA!
- Forskning från USA är entydig och visar på relativt stora effekter
- Forskningen från Västeuropa är mer tvetydig men den mesta nyare forskning tyder på att effekter finns även här
- Effekternas storlek varierar mellan studier
  - Påverkas av hur, vad och på vilken nivå man mäter

Antal publicerade studier med orden "neighbourhood effect" (enligt Web of Science, 2018-09-05)

En aspekt: boendetid

- Utgångspunkt: effekter påverkas av boendetid (exponeringstid)
- Hur länge stannar människor i ett område?

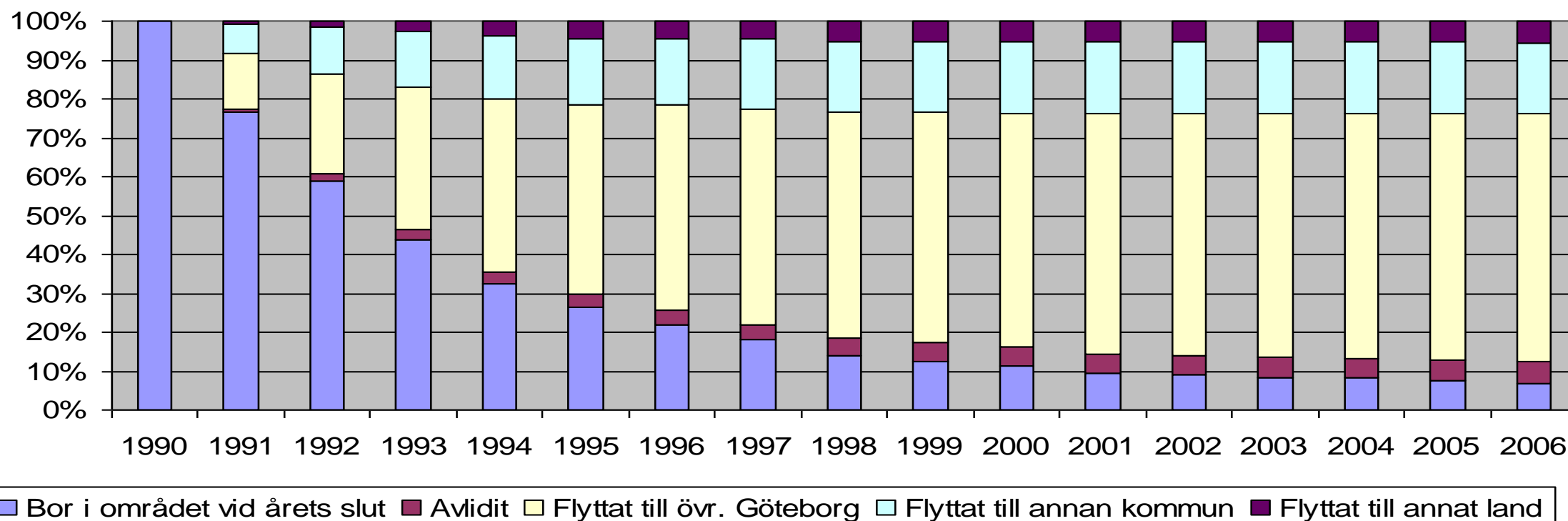

Utflyttning av boende i hyresrättsområdet sydöstra Gårdsten (Göteborg) 1990/91

Källa: Andersson, R., Bråmås, Å & Hogdal, J. (2009), *Fattiga och Rika – Segregerad stad. Flyttningar och segregationens dynamik i Göteborg 1990-2006*

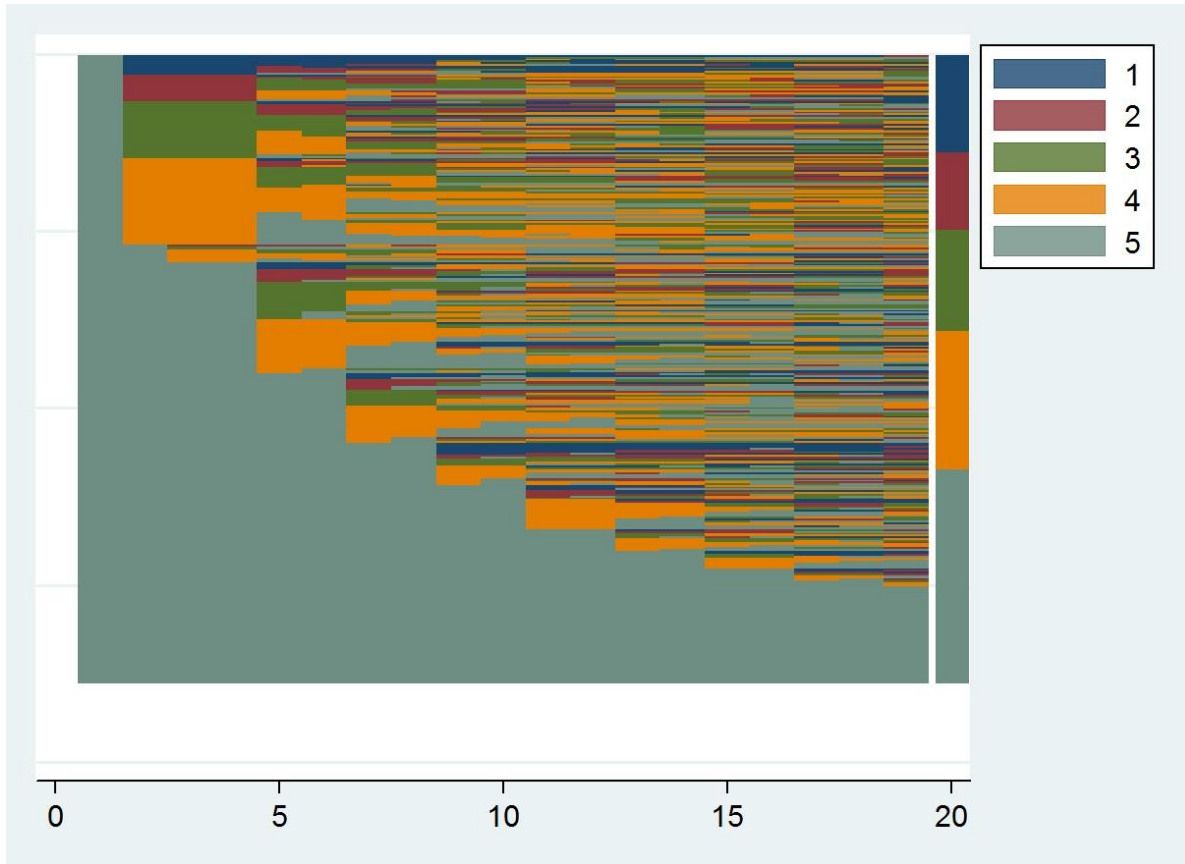
http://goteborg.se/wps/wcm/connect/857b3540-1561-419b-b46a-bf4ae3ee1f87/OPA_Fattigarikasegregeradstad.pdf?MOD=AJPERES

Samtliga

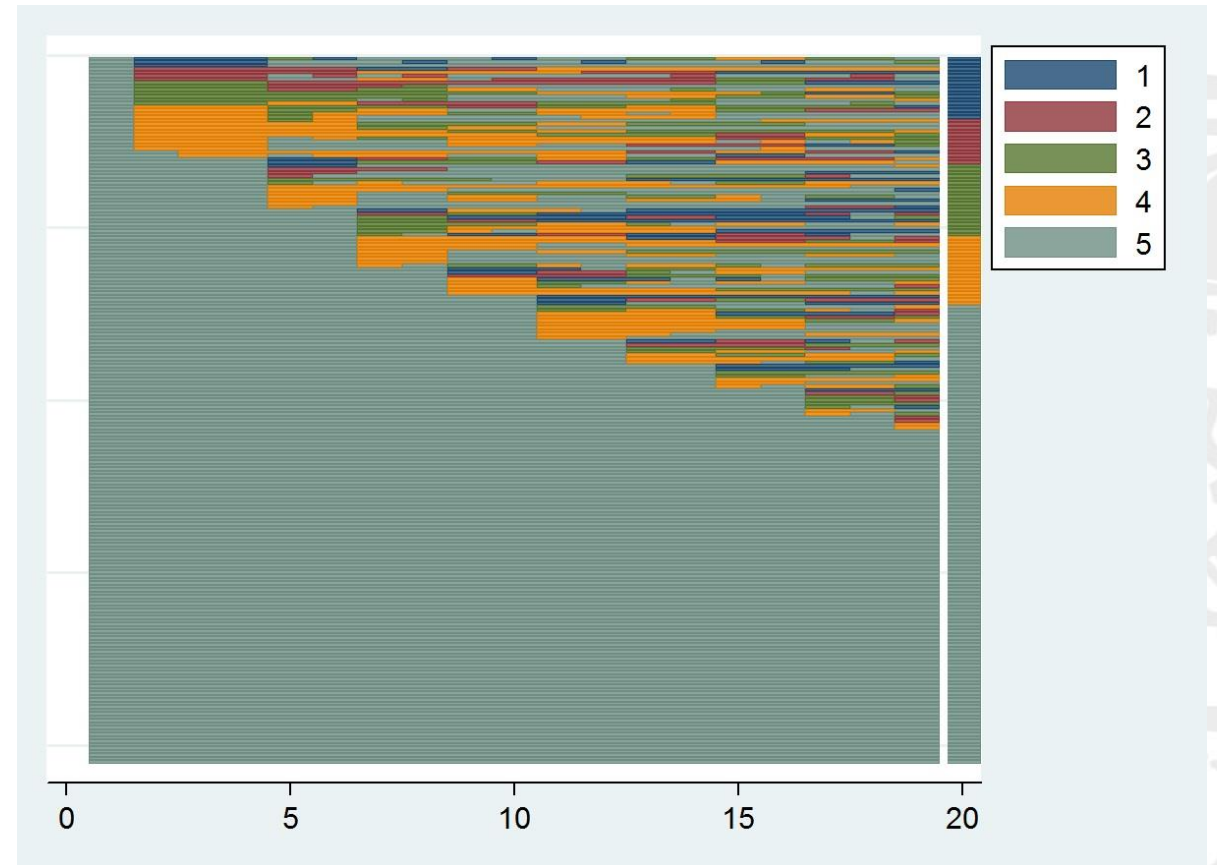
(1379 invånare år 1990; 102 av dem fanns kvar i området 2006/7)

Områdestyp över tid, från flytt hemifrån och 19 år framåt. Enbart personer från låginkosmtområden

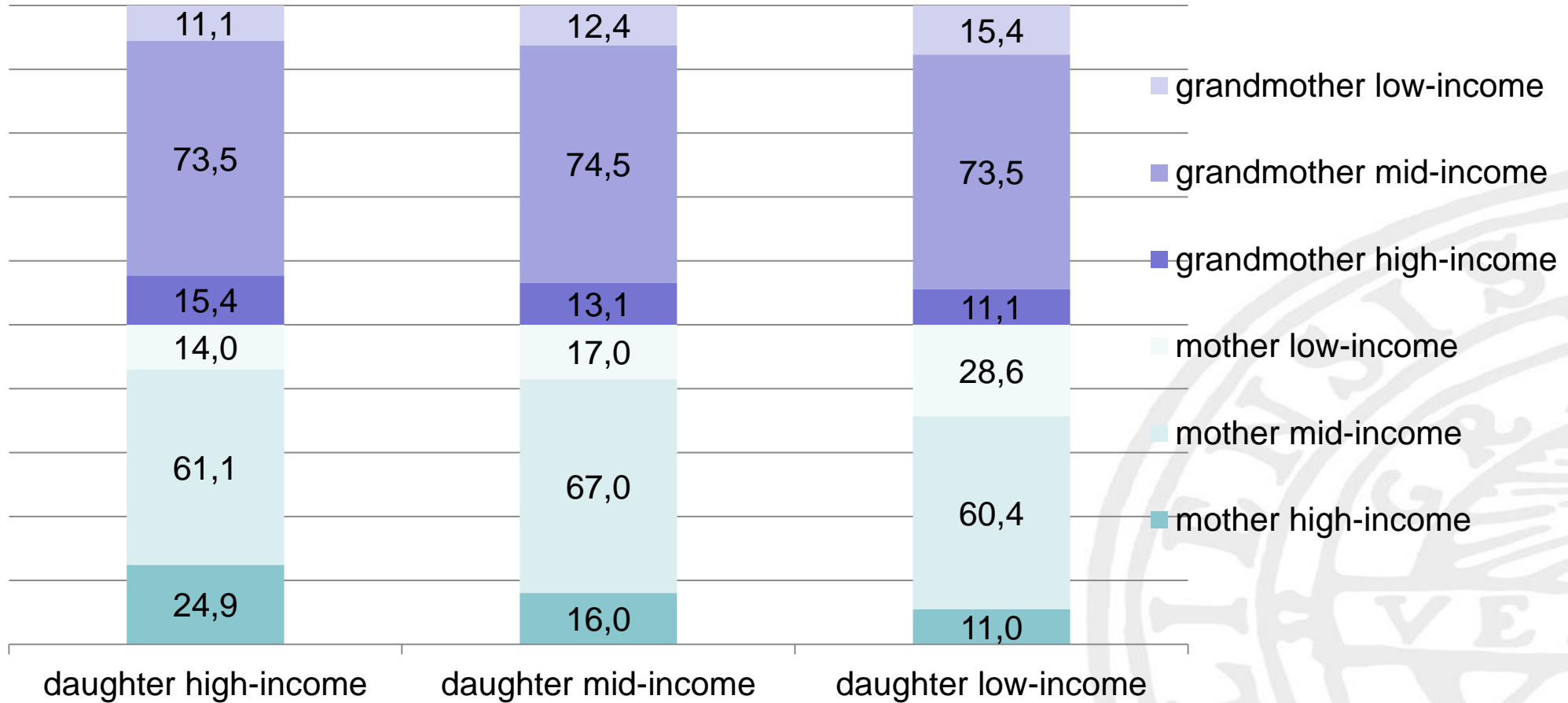

Svensk bakgrund

Icke-västlig bakgrund

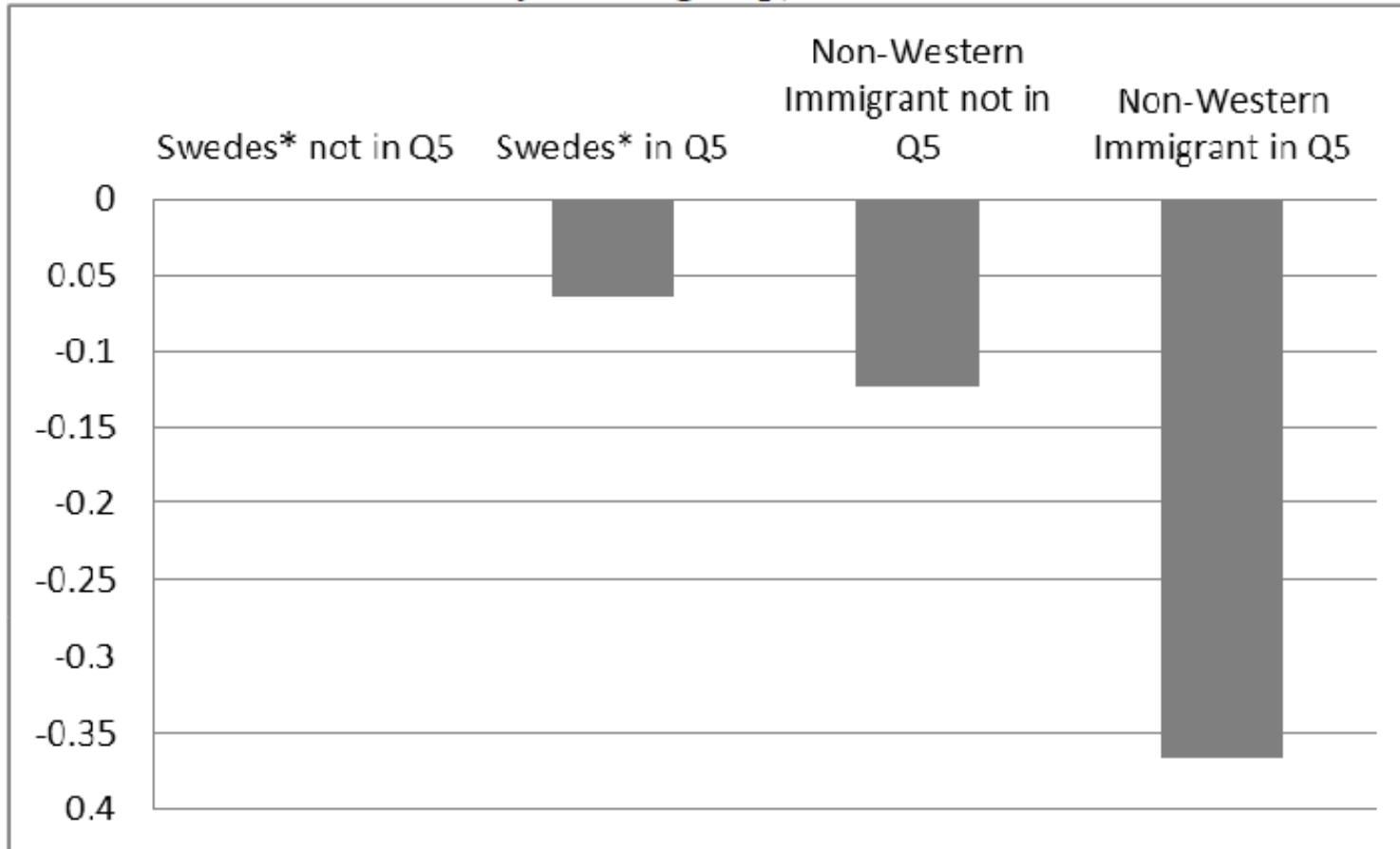
Områdestyp för mor och mormor, efter dotters områdestyp

Långtida boende och grannskapseffekter

- Det finns ett samband mellan var vi bor som barn och var vi bor som vuxna
  - Den som växer upp i ett utsatt område löper alltså större risk att bo i denna områdestyp även som vuxen
- Studier från USA visar att grannskapet har störst inverkan i barndomen
- Effekter från barndomen kvarstår in i vuxen ålder
  - Segregationen bland barn påverkar livsmöjligheter som vuxen!
- Risk för dubbla (negativa) effekter

Observera: skillnad mellan olika grupper

Effekt på inkomst, 14 år efter att ha flyttat hemifrån. Q5 = låginkomstområde (under uppväxten).

Bild från Hedman, L., Manley, D., van Ham, M. & Östh, J. 2015. "Cumulative exposure to disadvantage and the intergenerational transmission of neighbourhood effects", *Journal of Economic Geography* 15 (1), 195-215

* The category "Swedes" also includes Western migrants.

Men om man flyttar då?

- Effekter ”hänger kvar” även efter flytt...
- ...men de minskar så klart över tid
- Amerikansk forskning tyder på att tidiga flyttningar är viktigt. Finns inga liknande studier i Sverige (än)

Några caveats...

- Det är svårt att mäta grannskapseffekter!
- Många faktorer påverkar mätningarna...
- ...och det finns många metodologiska fallgropar
- "Tyvärr" ingen möjlighet till s.k. "naturliga experiment" i Sverige – inte ännu iaf
- Det är värt att komma ihåg att det finns faktorer som påverkar livschanser betydligt mer än grannskapet: familj och skola t.ex.

Vill du veta mer?

<https://forte.se/publikation/fk-segregation/>

TACK!

